МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор
Олександр ГАЛИЧ
«01» вересня 2026 р.

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Садово-паркове господарство
спеціальність Н 3 Садово-паркове господарство
галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Полтава 2026

Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою «Садово-паркове господарство»
спеціальності Н3 Садово-паркове господарство
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Мова викладання державна

Розробники: Шевчук Сергій, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, д.г.н., професор;
Гапон Світлана, професор кафедри геоматики, землеустрою та планування територій д.б.н., професор;
Нагорна Світлана, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій к.с-г.н.;
Баган Алла, доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;
Чувпило Вадим, доцент кафедри геоматики, землеустрою та планування територій к. наук. з держ. упр., доцент;
Куришко Роман, ст. викл. кафедри геоматики, землеустрою та планування територій.
Макуха Максим, заступник директора КП «Декоративні культури Полтавської міської ради»

Гарант освітньої програми «Садово-паркове господарство»

« 01 » вересня 2026 року Світлана ГАПОН

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри геоматики, землеустрою та планування територій
Протокол « 01 » вересня 2026 року № 1

Завідувач кафедри геоматики,
землеустрою та планування територій Сергій ШЕВЧУК

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Садово-паркове господарство» протокол « 01 » вересня 2026 року № 1
Голова ради з якості вищої освіти спеціальності
«Садово-паркове господарство» Алла БАГАН

© ПДАУ, 2026

ВСТУП

Наскрізна програма практики розроблена згідно оновленої освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» та навчального плану підготовки студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н3 Садово-паркове господарство 2025 року набору (зі змінами, внесеними та затвердженими рішенням вченої ради Полтавського державного аграрного університету, протокол від 31 липня 2026 р. №14).

Метою практики є:

– набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, для прийняття самостійних рішень у виробничих умовах та досягнення програмних результатів навчання;

– оволодіння сучасними методами, навичками, вміннями та формами організації праці у сфері професійної діяльності студентів;

– виховання потреби систематично поповнювати свої знання та застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Завдання практики:

– поглиблення, систематизація і закріплення теоретичних знань, одержаних студентами в процесі навчання;

– ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності;

– формування навичок прийняття самостійних рішень на певних ділянках роботи (чи з конкретних питань) у виробничих умовах;

– виховання відповідальності за результати своєї діяльності;

– освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу для виконання індивідуальних завдань.

Проходження практики сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в України.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність цінувати та поважати різноманітність мультикультурність.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК04. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.

ФК05. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово- паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК08. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їхні хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН03. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

РН04. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН06. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства.

РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН10. Проєктувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав’яних та квітникових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

РН12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н3 Садово-паркове господарство денної форми здобуття освіти 2025 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н3 Садово-паркове господарство

№ з/п	Назва практики	Семестр	Тривалість практики	
			кредитів ЄКТС	Годин
Навчальна практика				
1	Навчальна практика «Ботаніка з основами екології рослин»	2	4,5	135
2	Навчальна практика «Геодезія та ГІС-технології»	2	3	90
3	Навчальна практика «Садово-паркові культури з основами дендрології»	4	4,5	135
4	Навчальна практика «Квітникарство»	4	3	90
Виробнича практика				
3	Виробнича практика	6	6	180
Переддипломна практика				
4	Переддипломна практика	8	6	180

1.1. Навчальна практика «Ботаніка з основами екології рослин»

Метою навчальної практики «Ботаніка з основами екології рослин» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих студентами при вивченні навчальної дисципліни «Ботаніка з основами екології рослин» та оволодіння вміннями і практичними навичками визначення рослин, роботи зі збільшувальними приладами (лупою, мікроскопом), способами гербаризації рослин, монтування гербаріїв.

Завдання навчальної практики «Ботаніка з основами екології рослин» :

- ознайомитися з видовою різноманітністю рослин природних і штучних фітоценозів Полтави та її околиць;
- з’ясувати морфолого-біологічні та еколого-ценотичні особливості рослин різних типів рослинності;
- навчитися гербаризувати рослини та монтувати гербарії;
- оволодіти знаннями щодо структури природних і штучних фітоценозів району практики;
- характеризувати видовий склад інтродукованих декоративних рослин, їх географічне походження.

Проходження навчальної практики «Ботаніка з основами екології рослин»: сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового

господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об’єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об’єктах садово-паркового господарства.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об’єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

1.2. Навчальна практика «Геодезія та ГІС-технології»

Метою навчальної практики «Геодезія та ГІС-технології» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих студентами при вивченні

навчальної дисципліни «Геодезія та ГІС-технології» та оволодіння вміннями і практичними навичками роботи з аналоговими геодезичними приладами.

Завдання навчальної практики «Геодезія та ГІС-технології»:

- виконувати польові робота з геодезичними інструментами: теодолітом, нівеліром;
- оволодіти технікою геодезичних вимірювань і побудов (вимірювання відстаней та кутів на польовій роботі);
- проводити обчислювальну обробку геодезичних вимірів;
- навчитися будувати топографічні плани та робити план нівелювання на квадратах;
- обирати і застосовувати інструменти, обладнання, устаткування та програмне забезпечення, які необхідні для дистанційних, наземних, польових і камеральних досліджень у сфері геодезії.

Проходження навчальної практики «Геодезія та ГІС-технології»: сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об’єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати об’єкти садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичнуінформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об’єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

1.3. Навчальна практика «Садово-паркові культури з основами дендрології».

Метою навчальної практики «Садово-паркові культури з основами дендрології» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих студентами при вивченні навчальної дисципліни «Садово-паркові культури з основами дендрології» та оволодіння вміннями і практичними навичками роботи в природі та лабораторії, виконання комплексу польових та камеральних робіт під час вивчення садово-паркових культур.

Завдання навчальної практики «Садово-паркові культури з основами дендрології»:

- поглибити знання про видове різноманіття садово-паркових культур, їх морфолого-біологічні та еколого-ценотичні особливості, умови їх вирощування;
- формувати асортимент деревних та кущових видів для створення садово-паркових насаджень;
- формувати асортимент квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур для створення садово-паркових насаджень;
- поглибити знання про способи розмноження садово-паркових культур.

Проходження навчальної практики «Садово-паркові культури з основами дендрології» сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об’єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріалдекоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати об’єкти садово-паркового господарства.

ФК05. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання наоб’єктах садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичнуінформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об’єктах садово-паркового господарства.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об’єктів садово-паркового господарства.

ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об’єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об’єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН04. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садовопаркового господарства.

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті,

проектування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства.

РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН10. Проєктувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав’яних та квітникових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садовопаркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

1.4. Навчальна практика «Квітникарство».

Метою навчальної практики «Квітникарство» є закріплення та поглиблення теоретичних знань, набутих студентами при вивченні навчальної дисципліни «Квітникарство» та оволодіння вміннями і практичними навичками роботи на квітниках та лабораторії, виконання комплексу польових та камеральних робіт під час вивчення квітникових культур.

Завдання навчальної практики «Квітникарство»:

- ознайомитися з видовим різноманіттям квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур, що використовуються в садово-парковому господарстві, їх морфолого-біологічними та еколого-ценотичними особливостями, умовами їхнього вирощування;

- поглибити знання про особливості способів розмноження квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур;

- засвоїти технологію догляду за одно-, дво- і багаторічними квітниковими культурами протягом вегетаційного періоду.

- ознайомитися з різними типами квітників, освоїти етапи їхньої організації;

- сформувати у здобувачів освіти практичні навички з підбору асортименту квітникових культур для озеленення міських та сільських територій різного призначення.

Проходження навчальної практики «Квітникарство» сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо). ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріалдекоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК04. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичнуінформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садовопаркового господарства.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово- паркового господарства.

ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН04. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садовопаркового господарства.

РН05. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті,

проектування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства.

РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН10. Проєктувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав’яних та квітникових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об’єкти садовопаркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

1.5. Виробнича практика

Метою виробничої практики є:

- формування в умовах виробництва професійних навичок і здібностей зі спеціальності Н3 Садово-паркове господарство на основі використання теоретичних та практичних знань, отриманих під час навчання;
- розширення поглиблення, систематизація та закріплення практичних навичок і вмінь, необхідних для майбутньої фахової діяльності.

Завданням виробничої практики є:

- набуття компетентностей за напрямами майбутньої професійної діяльності при вирішенні науково-практичних, інформаційно-пошукових і інших завдань;
- ознайомлення з особливостями роботи на садово-паркових об’єктах та в розсадниках;
- поглиблення навичок у проведенні робіт з озеленення та благоустрою садово-паркових об’єктів різного призначення, виробництва садивного матеріалу декоративних культур;
- набуття навичок роботи на підприємствах, організаціях, установах, досвіду організаторської діяльності та роботи із замовниками й виконавцями робіт та послуг.

Проходження виробничої практики сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в України.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність цінувати та поважати різноманітність мультикультурність.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК02. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК04. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.

ФК05. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово- паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК08. Здатність безпечно використовувати агрохімікати й пестициди, беручи до уваги їхні хімічні і фізичні властивості та вплив на навколишнє середовище.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН04. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

РН06. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

РН08. Уміти кваліфіковано застосовувати технології вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН10. Проєктувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квітникових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садовопаркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

РН12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

1.6. Переддипломна практика

Мета практики – поглиблення та закріплення теоретичних знань, набутих у процесі вивчення дисциплін фахового спрямування, отримання навичок виконання самостійного дослідження, набуття особистісних та професійних компетентностей, пов’язаних з вирішенням прикладних проблем у галузях садово-паркового господарства, декоративного садівництва, квітникарства, підготовки до виконання кваліфікаційної роботи.

Основними завданнями переддипломної практики є:

- вироблення основних якостей професійної підготовки, що включають нестандартне мислення, вміння правильно оцінювати загальну задачу, обгрунтовувати прийняте рішення;
- формування інформаційного забезпечення майбутньої кваліфікаційної роботи відповідно до обраної теми дослідження;
- підготовка та опрацювання інформаційно-аналітичних матеріалів для виконання дослідницької частини кваліфікаційної роботи, в тому числі вивчення вітчизняного та зарубіжного передового досвіду;
- виконання кінцевих етапів наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи, використовуючи матеріальну базу підприємства-бази практики.

Проходження переддипломної практики сприяє формуванню компетентностей:

інтегральної:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проєктування, створення та експлуатації об’єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

загальних:

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК07. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

фахових:

ФК01. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки

вирощування декоративних рослин, проєктування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК03. Здатність проєктувати, створювати й експлуатувати об'єкти садово-паркового господарства.

ФК06. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово- паркового господарства.

ФК07. Здатність проєктувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК09. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

ФК11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

ФК12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проєктні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

програмних результатів навчання:

РН02. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН03. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

РН04. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

РН07. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.

РН09. Проєктувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.

РН11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.

РН12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві. РН13. Результативно працювати у колективі.

РН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

РН15. Організувати результативні та безпечні умови праці.

ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Навчальна практика «Ботаніка з основами екології рослин»

Тема 1. Основні типи рослинності території практики. Вегетативні органи рослин.

Основні типи рослинності території практики. Інструктаж з техніки безпеки при роботі в природі. Морфолого-біологічні особливості рослин. Вегетативні органи рослин: корінь, пагін, листок, брунька, їхня будова, функції. Методи гербаризації рослин. Опис рослин. Техніка визначення рослин за визначниками.

Тема 2. Генеративні органи рослин. Морфолого-біологічні особливості рослин. Генеративні органи. Квітка, суцвіття, плоди. Морфологічний гербарій, його зміст.

Тема 3. Еколого-біологічні особливості рослин, екологічні групи рослин за відношенням до світла, вологи.

Еколого-ценотичні групи рослин. Екологічні групи рослин за відношенням до провідних факторів середовища: світла, вологи, температури. Екологічний гербарій, його зміст.

Тема 4. Еколого-біологічні та еколого-ценотичні особливості рослин, екологічні групи рослин за відношенням до поживності грунту та pH грунтового середовища.

Екологічні групи рослин за відношенням до температури, поживності грунту та pH грунтового середовища. Еколого-ценотичні групи рослин.

Тема 5. Еколого-біологічні особливості спорових рослин. Екологічні групи спорових рослин за відношенням до провідних факторів середовища: свтла, вологи, температури, поживності грунту та pH грунтового середовища.

Тема 6. Життєві форми рослин. Еколого-морфологічна класифікація та класифікація життєвих форм рослин за К. Раункієром. Біоморфологічні особливості рослин широколистяних лісів. Групи біоморф за еколого-морфологічною класифікацією та класифікацією життєвих форм рослин за К. Раункієром. Біоморфологічні особливості рослин лісів, суходільних та заплавних луків, групи біоморф. Біоморфологічні особливості рослин степових ділянок, піщаних схилів, водойм, групи біоморф. Біоморфологічні особливості рослин агрофітоценозів та рудеральних ценозів, групи біоморф.

Тема 7. Монтування морфологічного та екологічного гербарію. Підготовка та монтування морфологічного та екологічного гербарію.

Тема 8. Основні типи рослинності території практики. Основні типи рослинності території практики. Фітоценоз, рослинність, рослинний покрив. Геоботанічні описи фітоценозів, методика їх виконання. Підходи до класифікації рослинності. Еколого-фітоценотична та еколого-флористична класифікації рослинності. Домінантний метод. Метод Браун-Бланке.

Тема 9. Флора та рослинність суходільних луків. Флора та рослинність суходільних луків. Видове різноманіття рослин фітоценозів суходільних луків.

Тема 10. Флора та рослинність заплавних луків. Флора та рослинність заплавних луків. Видове різноманіття рослин фітоценозів заплавних луків. Класи лучної рослинності.

Тема 11. Флора та рослинність широколистяних лісів. Флора та рослинність широколистяних лісів. Видове різноманіття рослин фітоценозів широколистяних лісів. Класи лісової рослинності.

Тема 12. Флора та рослинність хвойних лісів. Флора та рослинність хвойних лісів. Видове різноманіття рослин фітоценозів хвойних лісів. Класи лісової рослинності.

Тема 13. Флора та рослинність степових ділянок та псамофітних фітоценозів. Флора та рослинність степових ділянок та псамофітних фітоценозів. Видове різноманіття рослин фітоценозів степових ділянок та псамофітних фітоценозів. Класи степової та псамофітної рослинності.

Тема 14. Флора та прибережно-водна і водна рослинність водойм. Флора та прибережно-водна і водна рослинність водойм. Видове різноманіття рослин фітоценозів водойм. Класи водної та прибережно-водної рослинності.

Тема 15. Флора та рослинність агроценозів та сегетальних угруповань. Флора та рослинність агроценозів та сегетальних угруповань. Видове різноманіття рослин фітоценозів агроценозів та сегетальних угруповань. Класи сегетальної рослинності.

Тема 16. Флора та рослинність рудеральних фітоценозів. Флора та рослинність рудеральних фітоценозів. Видове різноманіття рослин рудеральних фітоценозів. Класи рудеральної рослинності.

Тема 17. Інтродуковані декоративні рослини району практики. Видове різноманіття інтродукованих рослин району практики. Шкали визначення декоративності рослин. Ботанічні сади та об’єкти садово-паркового господарства як осередки вирощування інтродукованих рослин.

Тема 18. Спорові рослини району практики. Бріофітна рослинність району практики. Видове різноманіття спорових рослин фітоценозів району практики. Класифікація рослинності з участю спорових рослин у лісовій, лучній, степовій, водній та інших типах рослинності. Бріофітна рослинність, її класифікація. Структура мохового покриву регіону практики. Бріоценози, методичні аспекти геоботанічних описів мохових угруповань. Синтаксономія бріофітної рослинності України. Класи бріофітної рослинності регіону практики.

Тема 19. Систематичний гербарій рослин, його оформлення. Систематичний гербарій рослин, особливості його укладання та оформлення. Підведення підсумків польових досліджень. Робота з флористичним зошитом. Підведення підсумків виконання польових досліджень.

Тема 20. Підведення підсумків практики.

Оформлення матеріалів з практики, здача гербаріїв.

2.2. Навчальна практика «Геодезія та ГІС-технології»

Тема 1. Проведення інструктажу з охорони праці, отримання геодезичних інструментів. Техніка безпеки під час польових та камеральних робіт.

Отримання геодезичних інструментів та загальні правила безпеки поводження з приладами. Зберігання геодезичних інструментів та їхнє регулярне обслуговування з метою забезпечення тривалої роботи.

Тема 2. Теодолітне знімання. Будова та принципи роботи з оптико-механічними та електронно-цифровими приладами.

Основні перевірки геодезичних приладів, складання проєкту розташування теодолітних ходів та рекогносцирування місцевості. Прив'язка теодолітних ходів до пунктів з відомими координатами. Камеральна розрахункова обробка результатів вимірювань та складання і оформлення планів.

Тема 3. Нівелювання поверхні по квадратах. Будову та принципи роботи з оптико-механічними приладами.

Рекогносцирування ділянки та вишукування сітки квадратів зі стороною 20 м. Нівелювання вершин квадратів та проміжних точок, прив'язка до реперу. Обробка результатів нівелювання, складання та викреслювання плану.

Тема 4. Робота над презентацією результатів практики.

Написання пояснювальної записки, оформлення матеріалів практики. Здача отриманих результатів із основних видів робіт з теодолітного знімання.

2.2. Навчальна практика «Садово-паркові культури з основами дендрології»

Тема 1. Міські зелені насадження та їхнє значення. Типи міських зелених насаджень: лісопарки, парки, сквери, бульвари, газони, квітники та ін., їх характеристика. Садово-паркові культури, їхній розподіл за типами зелених насаджень. Класифікація садово-паркових культур за систематичною приналежністю, біоморфологічними, еколого-ценотичними критеріями.

Тема 2. Вищі спорові рослини у складі садово-паркових культур. Мохоподібні, їх роль в озелененні міст. Хвощі, плауни, папоротеподібні в складі садово-паркових культур. Сортове різноманіття папоротей в складі садово-паркових культур.

Тема 3. Голонасінні в складі садово-паркових культур. Клас Хвойні. Аборигенні та інтродуковані види голонасінних у складі садово-паркових культур. Клас хвойні: родини соснові, тисові – основні компоненти міських зелених насаджень. Сортове різноманіття представників родів сосна, ялина, модрина, тис та ін. в складі садово-паркових культур.

Тема 4. Голонасінні в складі садово-паркових культур. Клас Хвойні. Клас хвойні: родини кипарисові, таксодієві як компоненти міських зелених насаджень. Сортове різноманіття представників родів таксодій, метасеквойя, кунінгамія, ялівець, кипарисовик та ін. в складі садово-паркових культур.

Тема 5. Голонасінні в складі садово-паркових культур. Класи Саговникові, Гнетові, Гінкгові. Клас Саговникові, родина Саговникові. Клас Гнетові, родина Ефедрові. Клас Гінкгові, родина гінкгові. Роль представників класів в озелененні.

Тема 6. Деревні садово-паркові культури. Представники родин Букові, Березові, Ліщинові, Кленові, Горіхові у складі садово-паркових культур. Сортове різноманіття представників.

Тема 7. Деревні садово-паркові культури. Представники родин Магнолієві, Маслинові, Трояндові, Бобові у складі садово-паркових культур. Екзотичні деревні покритонасінні у зелених насадженнях. Сортове різноманіття представників.

Тема 8. Чагарникові та напівчагарникові садово-паркові культури. Представники родин Ліщинові, Маслинові, Трояндові у складі садово-паркових культур. Сортове різноманіття представників.

Тема 9. Чагарникові та напівчагарникові садово-паркові культури. Представники родин Бобові, Жимолостеві, Глухокропивові у складі садово-паркових культур. Сортове різноманіття представників. Екзотичні чагарникові та напівчагарникові покритонасінні у зелених насадженнях.

Тема 10. Топіарні насадження, особливості їх створення та догляду. Сучасний підхід до створення топіарних витворів мистецтва. Фітодизайн з участю топіарів.

Тема 11. Розмноження садово-паркових культур. Способи розмноження: вегетативне, безстатеве, статеве. Насіннєве розмноження садово-паркових культур.

Тема 12. Розмноження садово-паркових культур. Вегетативне розмноження садово-паркових культур.

Тема 13. Хвороби та шкідники садово-паркових культур, заходи боротьби з ними. Хвороби садово-паркових культур, збудники та заходи боротьби з ними.

Шкідники садово-паркових культур, заходи боротьби з ними.

Тема 14. Ботанічні сади, розсадники, теплиці, оранжереї, їхня роль у вирощуванні та розповсюдженні садово-паркових культур.

Ботанічні сади як об’єкти інтродукції садово-паркових культур та проведення наукових досліджень. Розсадники, теплиці, оранжереї, їхня роль у вирощуванні та розповсюдженні садово-паркових культур.

Тема 15. Підведення підсумків проведення практики, презентація отриманих результатів.

2.4. Навчальна практика «Квітникарство»

Тема 1. Квітникарство як галузь рослинництва, його особливості.

Квітникарство як галузь рослинництва, його особливості. Інструктаж з техніки безпеки. Характеристика місця проведення практики – квітники ПДАУ, квітники міста. Весняне прибирання квітників, підготовка їх до експлуатації.

Тема 2. Підготовка ґрунту на квітниках під посів і посадку однорічних квітникових культур. Посів насіння квітникових культур на розсаду. Підготовка ґрунту на квітниках під посів і посадку однорічних квітникових культур. Догляд за багаторічними цибулинними квітниковими культурами. Посів насіння квітникових культур на розсаду. Загальна характеристика квітників, квітники ПДАУ.

Тема 3. Однорічні квітниково-декоративні та декоративно-листяні культури. Ознайомлення з асортиментом однорічних квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур, які вирощуються в садово-парковому господарстві. Догляд за розсадою однорічних квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур.

Однорічні квітниково-декоративні та декоративно-листяні культури, які вирощуються на квітниках ПДАУ та квітниках міста Полтави.

Тема 4. Дворічні квітникові культури. Ознайомлення з асортиментом дворічних квітникових культур, які вирощуються в садово-парковому господарстві та на квітниках ПДАУ і міста. Особливості вирощування дворічних та багаторічних квітникових культур. Догляд за розсадою квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур.

Тема 5. Багаторічні квітниково-декоративні культури, що вирощуються в садово-парковому господарстві. Ознайомлення з асортиментом багаторічних квітникових культур, які вирощуються в садово-парковому господарстві. Особливості вирощування багаторічних квітникових культур. Технологія посадки розсади одно- і дворічних квітникових культур. Догляд за квітниковими культурами на квітниках ПДАУ. Ознайомлення з асортиментом багаторічних квітниково-декоративних та декоративно-листяних культур, які вирощуються на квітниках ПДАУ та квітниках міста.

Тема 6. Цибулинні, бульбоцибулинні квітникові культури, їх асортимент, особливості вирощування. Цибулинні квітникові культури: тюльпани, гіацинти, лілії, лілійники, рябчики та ін. їх сортове різноманіття особливості вирощування. Бульбоцибулинні квітникові культури: гладіолуси, гладіолуси, фрезії, крокуси, іксія, пізньоцвіти, їх сортове різноманіття, особливості вирощування. Догляд за квітниковими культурами на квітниках.

Тема 7. Особливості створення квітників. Квітники регулярного типу. Типи квітників, їхня характеристика. Квітники регулярного типу: партери, клумби, арабески, бордюри та ін., особливості їх організації. Догляд за квітниковими культурами на квітниках ПДАУ.

Тема 8. Квітники пейзажного типу. Квітники пейзажного типу (ландшафтного типу): групи, масиви, сади безперервної хвилі, квітники на газонах та ін., особливості їх організації. Квітники м. Полтава, особливості їх організації. Асортимент квітникових культур. Рідкісні квітникові культури на квітниках м. Полтави.

Тема 9. Троянди, характеристика основних груп, особливості вирощування та використання. Троянди – як одна з широко поширених квітникових культур. Характеристика основних груп троянд, особливості вирощування та використання. Догляд за квітниковими культурами на квітниках ПДАУ.

Тема 10. Декоративні рослини родини злакові у складі квітникових культур. Спорові рослини на квітниках, особливості вирощування, використання. Представники родів келерія, костриця, бекманія, лепешняк, міскантус, щучка, куцоніжка та ін. у складі квітників, їх характеристика та застосування. Спорові рослини на квітниках, особливості вирощування, використання**.** Сортове різноманіття папоротеподібних.

Тема 11. Підведення підсумків проведення практики, презентація отриманих результатів.

2.3. Виробнича практика

Тема 1. Ознайомлення з діяльністю підприємства (установи, організації).

Коротка характеристика підприємства (установи, організації). Аналіз діяльності підприємства. Структура підприємства (установи, організації). Напрямами виконання садово-паркових робіт. Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність підприємства. Обов'язки інженера садово-паркового господарства, фахівця з квітникарства, фахівця з ландшафтного дизайну.

Нормативно-технічна документація, що встановлює порядок організації садово-паркових робіт.

Тема 2. Агротехніка виробництва декоративного та квітникового садивного матеріалу.

Підбір сортименту квітникових та садово-декоративних культур. Календарні плани-графіки виробництва квітникового та декоративного садивного матеріалу та/або озеленювальних робіт. Плани розміщення устаткування, технічного оснащення і організації робочих місць.

Тема 3. Нормативи виробництва декоративного та квітникового садивного матеріалу.

Розробка технічно обґрунтованих нормативів виробництва квітникового садивного матеріалу. Розробка технічно обґрунтованих нормативів виробництва декоративного садивного матеріалу. Технічно обґрунтовані нормативи ландшафтного будівництва. Укладання нормативних актів в установах та організаціях садово-паркового спрямування. Планування та розробка матеріальних витрат в розсаднику.

Тема 4. Інвентаризація та оцінка стану зелених насаджень на території об'єкта. Оцінка фітосанітарного стану деревно-чагарникових та квітникових насаджень. Діагностика пошкоджень садово-паркових культур шкідниками та хворобами та заходи боротьби з ними.

Тема 5. Економічна ефективність та екологічний аспект проєктованих заходів та технологічних процесів у об'єктах садово-паркового господарства та /або ландшафтного будівництва.

Розрахунки економічної ефективності, проєктованих заходів та технологічних процесів у господарстві з вирощування садово-декоративних та квітникових рослин. Економічна ефективність проєктованих заходів та технологічних процесів у господарствах ландшафтного будівництва. Екологічний аспект в об'єктах садово-паркового господарства та /або ландшафтного будівництва.

Тема 6. Новітні технології та тенденції на виробництві та /або ландшафтному будівництві.

Застосування геоінформаційних систем (ГІС) у ландшафтному проєктуванні. Використання автоматизованих систем поливу у міському озелененні. Перспективи впровадження нативних (місцевих) рослин у міські насадження. Стійке озеленення: принципи і приклади реалізації.

Тема 7. Охорона праці. Техніка безпеки та охорона праці при виконанні садово-паркових робіт та озеленення територій. Організація виробничих процесів на підприємствах садово-парковго господарства та /або ландшафтного будівництва з дотриманням технологічної дисципліни та

охорони праці на підприємствах садово-паркового господарства. Розробка заходів з контролю за дотриманням технологічної дисципліни на підприємствах садово-паркового господарства. Техніка безпеки та охорона праці при виконанні садово-паркових робіт: вирощування садивного матеріалу, посадка, догляд за квітниковими та садово-декоративними культурами. Техніка безпеки та охорона праці при озелененні територій.

Тема 8. Індивідуальне завдання.

Стан та інвентаризація садово-паркових культур, зелених насаджень за індивідуальним завданням. Виконання індивідуального завдання та збір вихідних матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи. Реалізація програми дослідження згідно теми індивідуального завдання (кваліфікаційної роботи).

2.4. Переддипломна практика.

Зміст практики визначається з урахуванням завдання на кваліфікаційну роботу та орієнтований на розробку пропозицій щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем садово-паркового господарства.

Тема 1. Ознайомлення із об'єктом практики, структурою та функціями підрозділів.

Ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням підприємства. Інструктаж з питань охорони праці. Загальні відомості про базу практики: місце розташування об'єкта (природно-кліматичні зони); кліматичні умови, характеристику ґрунтів, рельєфу, рослинного покриву, інженерно-інфраструктурне облаштування території об'єкта, напрями ведення господарської діяльності та інших умов, які впливають на об'єкт. Аналіз використання земельного фонду досліджуваної територіальної одиниці, наявність матеріальної бази.

Тема 2. Методичні підходи щодо вирощування, реалізації та використання квітникових, деревних та кущових культур.

Вивчення спеціальної літератури і іншої науково-технічної інформації, досягнень вітчизняної та зарубіжної науки і техніки в області ландшафтного будівництва та вирощування садивного матеріалу квітникових та садово-декоративних культур.

Ознайомлення з методичними підходами щодо вирощування, реалізації та використання квітникових, деревних та кущових рослин в озелененні.

Тема 3. Робота в підрозділах підприємства.

Ознайомлення з посадовими обов'язками інженера садово-паркового господарства, фахівця з квітникарства, фахівця з рекреації, фахівця з ландшафтного дизайну. Виконання індивідуальних завдань керівника практики від підприємства щодо вирощування садивного матеріалу, проєктування зелених насаджень та догляду за об'єктами садово-паркового господарства.

Тема 4. Виробничі екскурсії.

Відвідування тематичних виставок, семінарів. Відвідування розсадників, садових центрів, дендророзсадників.

Тема 5. Виконання індивідуального завдання.

Інвентаризація зелених насаджень за індивідуальним завданням. Розробка проєктних рішень з озеленення за індивідуальним завданням. Збір вихідних матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи. Реалізація програми дослідження згідно теми індивідуального завдання (кваліфікаційної роботи).

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів Полтавського державного аграрного університету (далі – Університету) проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики студентів освітньо-професійної програми Садово-паркове господарство першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н3 Садово-паркове господарство.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичні особи, які проводять незалежну професійну діяльність, органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські формування, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Навчальна практика проводиться у навчальних аудиторіях Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися в природних та штучних біогеоценозах околиць міста Полтави та на території області шляхом проведення екскурсій в природу, а також на території природно-заповідних об'єктів міста та області. Вона проводиться науково-педагогічним працівником Університету для групи студентів.

Виробнича/переддипломна практика проводиться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої / переддипломної практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

– здатність забезпечити виконання програми практики;

– забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;

– забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;

– надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);

– надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);

– можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

Бази практики для проходження переддипломної практики визначаються з урахуванням змісту та особливостей проведення дослідження та підготовки кваліфікаційної роботи.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики студентів освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Н3 Садово-паркове господарство є:

– розробка наскрізної і робочих програм практик;

– визначення баз практики;

– укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо);

– розподіл студентів за базами практики;

– підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;

– призначення керівників практики;

– складання індивідуальних завдань на практику;

– проведення настановчих зборів студентам;

– підготовка звітної документації за результатами проведення практики;

– інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, в навчально-науковому інституті – директор інституту, на кафедрі – завідувач кафедри.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету.

Заходи, пов’язані з організацією практики студентів, визначаються наказом ректора Університету про проведення практики студентів.

Навчальна практика проводиться для академічної групи. Здійснюється тривалим окремим періодом у межах навчального року.

Керівник навчальної практики від кафедри:

– розробляє методичне забезпечення практики студентів;

– проводить студентам інструктаж з безпеки життєдіяльності;

– забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;

– розробляє та видає індивідуальні завдання студентам (за наявності);

– здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;

– перевіряє щоденники навчальної практики (додаток А) та оцінює результати її проходження студентами;

– подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;

– здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Студенти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

– ознайомитися з програмою практики;

– отримати документи для проходження практики;

– пройти інструктаж з безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;

– виконувати завдання, передбачені програмою практики;

– оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

Виробнича /переддипломна практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Проходження переддипломної практики здійснюється на базі підприємств (установ, організацій тощо) або структурних підрозділів Університету з урахуванням змісту й особливостей підготовки кваліфікаційної роботи.

Керівник виробничої / переддипломної практики від кафедри:

– розробляє методичне забезпечення практики студентів;

– забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;

– розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;

– контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;

– здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;

– проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;

– перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;

– подає на кафедру звіт керівника виробничої практики;

– здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

– здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;

– знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;

– повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;

– контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;

– після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять виробничу / переддипломну практику, зобов'язані:

– з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;

– пройти цільовий інструктаж з охорони праці;

– отримати документи для проходження практики;

– ознайомитися з програмою практики;

– отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;

– своєчасно прибути на базу практики;

– дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);

– виконувати завдання, передбачені програмою практики;

– підготувати звітну документацію з практики;

– своєчасно подати звіт з практики та захисти його перед комісією.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Індивідуальне завдання видається здобувачам вищої освіти з метою набуття ними під час практики умінь та навичок самостійного вирішення виробничих, наукових та організаційних питань. Індивідуальне завдання відображено у робочій програмі практики.

Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інші.

За результатами проходження **навчальної практики** студентом подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік виставляється в останній день практики. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри на підставі:

– повноти та якості виконання студентом програми практики та індивідуального завдання (за наявності);

– оформлення і змістовності наповнення щоденника практики та інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

За результатами проходження **виробничої /переддипломної практики** студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики.

Звіт з практики захищається студентом перед комісією, яка призначена наказом ректора Університету.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з виробничої / переддипломної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками виробничої / переддипломної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі: оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики; оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, конференції та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді навчально-наукового інституту та Університету.